

LAİKLİK VE SENDİKACILIK HAREKETİ

Aydınlık Dergisi, 10 Şubat 2008

Yıldırım Koç

Demokrasi, işçi hakları ve sendikacılık ancak laik bir düzende gelişebilir. Köktendinciliğin hakim olduğu ülkelerde ya hiç sendika yoktur, ya da sendika olarak gözüken örgütlenmeler gerçekte devletin kontrolü altındaki yapılanmalardır. Örneğin, Suudi Arabistan'da ve Birleşik Arap Emirlikleri'nde sendikal örgütlenmeler yasaktır. Buna karşılık, İran ve Sudan gibi ülkelerde, tümüyle devlet denetiminde işçi örgütlenmeleri vardır. Türkiye'de laik cumhuriyetin zayıflatılması durumunda, sendikacılık hareketi de büyük darbe yiyecektir.

Bu nedenle, sendikaların önemli bir bölümünün tüzüğünde, laik ve demokratik cumhuriyetin korunması temel hedefler arasında sayılmıştır. TÜRK-İŞ, HAK-İŞ'in Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (ICFTU) üyelik başvurusuna, tüzüğünde bu nitelikte bir hüküm olmadığı için 1993 yılında itiraz etmiş ve bu konuda bir güvence aldıktan sonra itirazını geri çekmiştir. HAK-İŞ'in Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na üyeliği ancak bu konuda beş yıl süren tartışmalardan sonra 1997 yılı Aralık ayında mümkün olmuştur.

Türkiye'de cumhuriyet ve demokrasi düşmanı çağdışı akımların hemen hemen hepsinin 1990'lı yıllara kadar emperyalist güçlerle ya doğrudan, ya da Suudi Arabistan gibi ülkeler aracılığıyla dolaylı bağları vardı. 1991 sonrasında emperyalist güçlerin denetimi veya ilişkisi dışında bazı çağdışı akımlar gelişmekle birlikte, belirleyici olan akımların emperyalistlerle işbirliği daha da artmıştır. Türkiye'de laiklik karşıtlığının temelinde emperyalizmin oyunları yatmaktadır.

ABD emperyalizminin Türkiye'de laik düzeni kaldırma ve yerine "ılımlı İslam"ı (Humeyni'nin ifadesiyle, "Amerikan İslamı"nı) geçirme çabaları, işçi sınıfı ve sendikacılık hareketine de büyük darbe indirecektir. Avrupa Birliği'nin, Avrupa'daki Türkler arasında örgütlenen laiklik karşıtı yapılanmalara gösterdiği hoşgörü de aynı amaca yöneliktir.

Laikliğin yok edilmesi, ulus bilinci yerine ümmet bilincini öne çıkaracaktır. Ulus bilincinin yok edildiği ve ümmet bilincinin hakim olduğu koşullarda sınıf kimliğinin ve bilincinin gelişmesi de mümkün değildir. Böyle bir durumda, işçilerin "yurttaş" kimliğiyle sendikalarda örgütlenmesi değil, tarikat ve cemaatler içinde şeyhlerin "kul"u haline sokulması söz konusudur.

Laik cumhuriyet, demokrasinin de, işçi haklarının ve sendikal hak ve özgürlüklerin de temel önkoşuludur.

Uluslararası sendikacılık hareketinin ve emperyalist ülkelerdeki sendikaların, Türkiye'de laikliğin korunması ve güçlendirilmesi konusunda hiçbir çabaları veya destekleri olmamıştır.

Bu koşullarda, laik cumhuriyetin korunması demokrasinin ve en temel işçi haklarının korunması demektir. İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketi de, cumhuriyet düşmanlarını destekleyen emperyalist güçlere karşı, laik cumhuriyet yanlısı tüm kesimlerle işbirliği yapmalıdır.